TIIVISTELMÄ

Komissio julkaisi 21.4.2021 asetusehdotuksen tekoälyn harmonoiduksi sääntelyksi (Artificial Intelligence Act KOM(2021) 206 lopullinen).

Ehdotus on uutta sääntelyä, pohjautuu unionin arvoihin ja on ensimmäinen laatuaan maailmassa. Tiukennettua sääntelyä esitetään tekoälyjärjestelmien korkean riskin käyttötapauksiin, jotka voisivat aiheuttaa merkittävän haitan ihmisten terveyteen, turvallisuuteen tai perusoikeuksien toteutumiseen. Lisäksi määritellään kokonaan kiellettävät tekoälyjärjestelmät, kuten sosiaaliset pisteytysjärjestelmät. Tiukennettuja säännöksiä esitetään lisäksi biometrisen etätunnistamisen osalta. Muiden kuin korkean riskin ja kiellettyjen käyttötapausten osalta esitetään vapaaehtoista menettelyohjetta. Pk-yritykset pyritään huomioimaan sääntelyn hiekkalaatikoiden sekä kokeilualustojen luomisen myötä, Digitaalinen Eurooppa –ohjelman alaisuudessa.

- Valtioneuvosto katsoo, että tekoälyn selkeä ja oikeasuhtainen sääntelykehys, oikeudellinen varmuus sekä tasapuolinen kilpailuympäristö vahvistavat yritysten kansainvälistä kilpailukykyä, kannustavat investointeihin sekä vahvistavat sisämarkkinoiden toimivuutta.
- Valtioneuvosto tukee komission esittämää sääntelytavoitetta, että unionin markkinoille saatetut ja unionin markkinoilla käytetyt tekoälyjärjestelmät ovat turvallisia ja kunnioittavat voimassa olevia perusoikeuksia ja unionin arvoja. Valtioneuvosto kannattaa komission ihmiskeskeistä ja luottamusta korostavaa lähestymistapaa.
- Valtioneuvosto tukee komission riskiperustaista ja käyttötapauskohtaista lähestymistä sekä näkemystä, että erityisesti pk-yrityksiä tulee tukea digitaalisessa siirtymässä.
- Valtioneuvosto huomioi, että komissiolle esitettyjen melko laajojen toimivaltuuksien (delegoidut säädökset) tulee olla selkeitä, tarkkarajaisia, oikeasuhtaisia, tarkoituksenmukaisia ja hyvin perusteltuja. Tarkoituksenmukaisuutta tulee tarkastella huomioiden sääntelyn ennakoitavuus sekä vaikutukset toimintaympäristöön.

Tarkemmat kannat löytyvät U-kirjelmäluonnoksesta (U-kirjelmä s.16-18).

